

RECHT OP MENSWAARDIGE BEHANDELING AVE REGINA VZW

INHOUD VAN DE WORKSHOP

- Doelgroep van Ave Regina vzw - Jongerenzorg
- Preventief werken binnen de leefgroep
- Vrijheidsbeperkende maatregelen en sanctiebeleid binnen de leefgroep
  - Pedagogische invalshoek
  - Psychische aspecten
  - Samenleven in groep
  - Veiligheidsoverwegingen
- Stappenplan op de interne crisisopvangdienst

DOELGROEP AVE REGINA JONGERENZORG

Zorg- en begeleidingscentrum voor jongeren en volwassenen

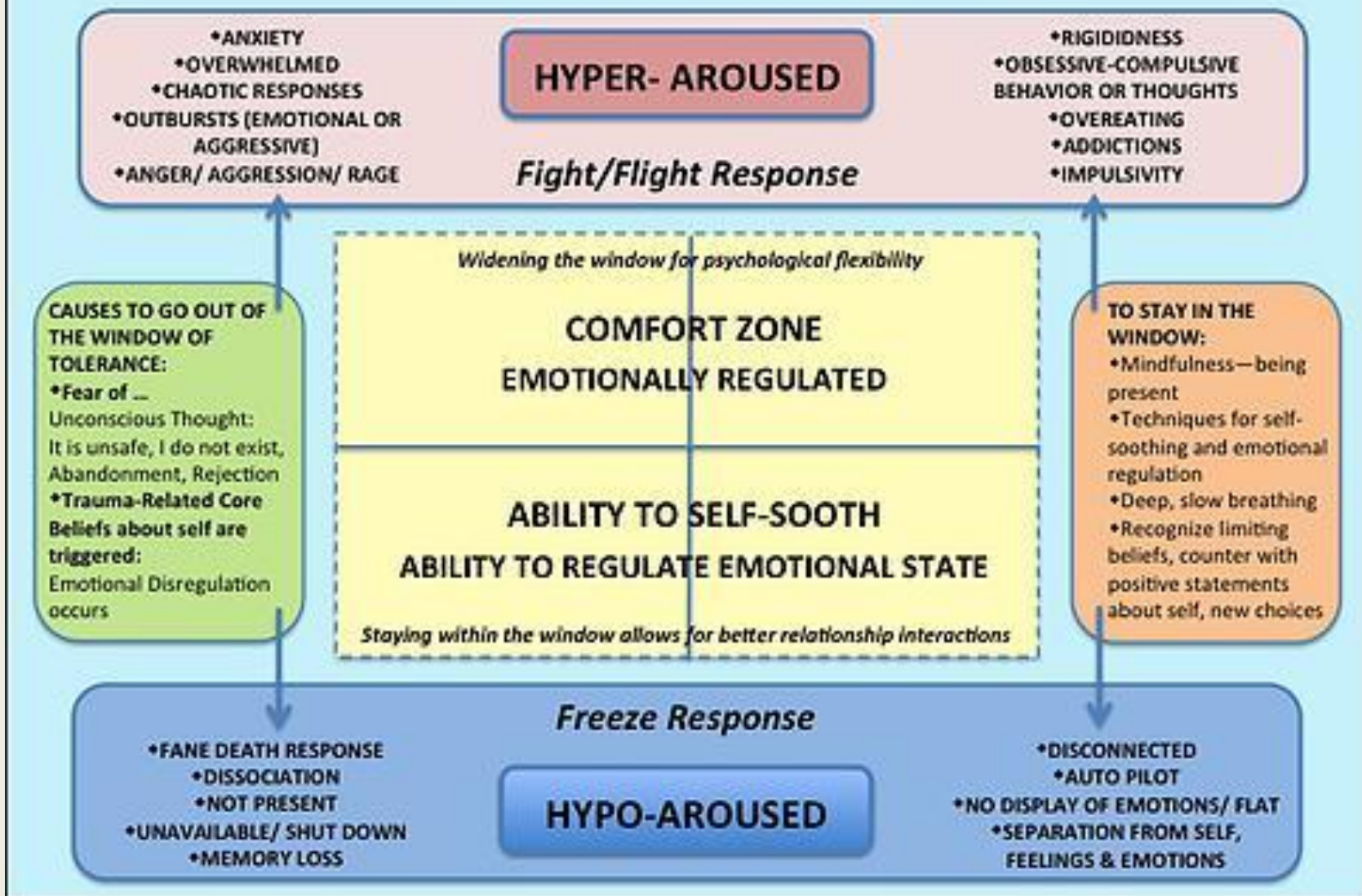
DOELGROEP AVE REGINA JONGERENZORG

- Meisjes 3 – 21 jaar
- Jongens 3 – 13 jaar
- Met een licht verstandelijke beperking en/of gedrags – en emotionele problemen
- Binnen MFC (verblijf, dagopvang, mobiele en ambulante begeleiding)

VANWAAR AGRESSIE BIJ DEZE DOELGROEP?

- Link met de problematiek van de kinderen - voorbeelden:
  - ASS o.a. moeilijkheden met begrijpen van sociale situaties
  - Hechtingsproblematiek o.a. moeilijkheden met opbouwen van vertrouwen in de omgeving, weinig geloof in goede bedoelingen van anderen
  - Trauma o.a. snel overprikkeld worden in drukke situaties, herbelevingen die onbewust uitgelokt worden binnen het dagelijkse leven
- Window of tolerance – zeer klein raampje waarin jongeren kunnen stilstaan, denken, plannen

WINDOW OF TOLERANCE- TRAUMA/ANXIETY RELATED RESPONSES: *Widening the Comfort Zone for Increased Flexibility*

PREVENTIEF WERKEN IN DE LEEFGROEP

PREVENTIEF WERK IN DE LEEFGROEP

- Structuur = voorspelbaar dagritme, duidelijkheid, veiligheid, houvast
- We streven naar een beperkt aantal regels en afspraken: “Wat is nodig om samen te leven als groep?”
- LSCI
- Inspraak en participatie uitwerken (kringgesprekken, bevraging voor IDO, ideeënbus, individuele gesprekken met jongeren door IB, ...)
- Individueel traject voor elke jongere

VRIJHEIDSBEPERKENDE MAATREGELEN EN SANCTIEBELEID BINNEN DE LEEFGROEP

VRIJHEIDSBEPERKENDE MAATREGELEN EN SANCTIEBELEID BINNEN DE LEEFGROEP

- Pedagogische invalshoek:
  - Maatregelen op maat van elk kind
  - Sterke nadruk op de nodige rustmomenten voor een aantal kinderen o.a. door kamermomenten, preventieve clubjes en/of opvang, individuele momenten met begeleider, individuele spelmomenten
  - Straf
    - Straffen zo veel mogelijk richten op ontwikkelingskansen en variëren naargelang de jongere
    - Straf is vaak gericht op beperking van vrijheid/ verhoging van toezicht vanuit zorg voor de jongeren (jongere kan de verkregen vrijheid nog niet voldoende hanteren)
  - Essentieel om nadien terug een dialoog aan te gaan met het kind, waardoor een herstel mogelijk wordt voor beide partijen

VRIJHEIDSBEPERKENDE MAATREGELEN EN SANCTIEBELEID BINNEN DE LEEFGROEP

■ Psychische aspecten

- Afzondering is beladen voor kinderen, ouders en medewerkers
  - Voor kinderen vaak: afzondering = afwijzing en controleverlies
  - Voor ouders: afzondering = slechte zorg
  - Voor medewerkers: afzondering = gevoel van falen
- Heel bewust hanteren van afzondering, tegen de achtergrond van de ontwikkelingsgeschiedenis van de jongeren
- Soms is afzondering echter de enige resterende mogelijkheid om terug rust te krijgen en om dan in gesprek te kunnen gaan

VRIJHEIDSBEPERKENDE MAATREGELEN EN SANCTIEBELEID BINNEN DE LEEFGROEP

- Samenleven in groep
  - Alle kinderen hebben een eigen geschiedenis, eigen problemen => samenleven veroorzaakt per definitie moeilijkheden
  - Voor kinderen die te snel overprikkeld worden door de drukte van de groep: extra rust via kamermomenten, individueel spel, ... MAAR met voldoende individuele ondersteuning en nabijheid van de begeleiders
  - Voor kinderen die door hun gedrag een bedreiging vormen voor de andere kinderen: extra controle, soms vrijheidsbeperking (vooral op drukke en onoverzichtelijke momenten) ter beveiliging van de anderen,... MAAR ook duidelijke communicatie hierover naar het kind en ouders

VRIJHEIDSBEPERKENDE MAATREGELEN EN SANCTIEBELEID BINNEN DE LEEFGROEP

■ Veiligheid

- Veiligheid van kind zelf, van de andere kinderen, van de medewerkers
- Kan leiden tot: afzonderen van een kind, sluiten van een deur, extra momenten op kamer, extra controle (bv. GSM-gebruik, Facebook, direct toezicht), kameralarm, begeleid bezoek, aanwezigheid bij telefoongesprekken
- Gradaties in afzondering:
  - Op een aparte stoel, al dan niet in dezelfde ruimte
  - Aparte ruimte (keuken, gang, kamer), met deur open of dicht
  - TAVA
  - Tenslotte: interne crisisopvang
- Steeds duidelijk gecommuniceerd aan het kind en ouders
- Inschatting veiligheid van de jongere => in functie daarvan kansen en onderhandelingsruimte

STAPPENPLAN OP DE INTERNE CRISISOPVANGDIENST

PREVENTIEVE OPVANG VOOR WIE?

- Systematisch ontstaan van crisisgedrag in de groep
- Kamermoment brengt niet voldoende rust, opvang buiten de leefgroep is wenselijk
- De begeleiding geeft aan dat continue zorg voor die jongere te belastend is voor hen of voor de andere gasten

samen op weg
met goesting
ieters verhaal
gastvrij
groeien
zorgen

PREVENTIEVE OPVANG: VERLOOP VAN DE PREVENTIEVE

- In een niet bestraffende sfeer, het kind komt zelf of wordt gebracht.
- Aansluitend bij de leefruimte van de ziekenzaal, zodat ze wel nabijheid horen, maar toch een aparte kamer hebben om de rust te vinden
- $\frac{3}{4}$ van de tijd moet het kind een activiteit op zichzelf doen in de preventieve kamer. Voor de keuze van de activiteit kunnen ze evt kiezen uit onze doe-does
- Laatste $\frac{1}{4}$ mogen ze dan als beloning iets samen spelen met de begeleiding in een 1 op 1 verband. Even de volledige aandacht

samen op weg
met goesting
groeien
zorgen
gastvrij
ieders verhaal

PREVENTIEVE OPVANG: VERLOOP VAN DE PREVENTIEVE

- Vaste structuur en voorspelbaarheid van het verloop is zeer belangrijk
- Dus niet afwijken van locatie, tijdsindeling ....
- Meeste gasten hebben ook hun vaste momenten in de week die voor hun gereserveerd zijn.

samen op weg
met goesting
groeien
zorgen
gastvrij
ieders verhaal

VOLGENDE TRAP: OPEN ATELIER

- Prikkelarme ruimte met enkel een zachte mat
- Ligt in de opvanggang, dus niet aan de leefruimte. Maakt duidelijk dat er een grens overschreden is, er was onaangepast gedrag waardoor ze letterlijk even opzij gezet worden
- Er is geen deur, de ruimte is verbonden met een gang, maar daar zijn de 2 buitendeuren wel dicht zodat weglopen niet kan. Er is camerabewaking zodat je letterlijk wat afstand kan nemen bij de fase van het ontladen

WANNEER GA JE OVER NAAR MEER VRIJHEIDSBEPERKING?

- Steeds dezelfde criteria
  - Fysieke agressie naar zichzelf
  - Fysieke agressie tegen begeleiding
  - Materiaal vernielend gedrag

samen op weg
met goesting
iedere's verhaal
gastvrij
groeien
zorgen

VOLGENDE TRAP : GESLOTEN ATELIER

- Zelfde ruimte maar met een deur
- De deur wordt manueel dicht gehouden door de begeleiding, wat betekent dat je in de buurt blijft, maar de ruimte is meer begrensd dan in open atelier. Vooral voor jongere kinderen
- Je kan kijken of alles veilig verloopt met een kijkoogje in de deur
- Je geeft enkel de boodschap : je gaat rustig op de mat zitten, voordien kan de deur niet open
- In deze fase geen gesprekken voeren

iedere's verhaal
met goesting
samen op weg
gastvrij
groeien
zorgen

LAATSTE TRAP : DE ISOLATIE

- Opnieuw op basis van de 3 criteria
- Er is een volharde deur met vergrendeling op 3 niveaus
- Er is camerabewaking voor alle hoeken van de kamer
- Je kan fysiek afstand nemen, wat soms nodig is voor de rust
- De tijd in isolatie wordt wel sterk beperkt
- Er is een verplichtte registratie aan de arts , met de juiste tijd van aanvang en afronding, een beschrijving van de situatie, de naam van alle betrokkenen. De arts tekent deze registratie af.
- Er is een melding aan de ouders , tenzij het om een regelmatig terugkerende aanpak gaat , waarbij dit via het IDO al werd opgenomen met de ouders

PRINCIPES VOOR OVERBRENGING

- Er wordt gestimuleerd dat gasten zo zelfstandig mogelijk mee komen.
- Soms is het nodig om de jongeren vast te nemen en op veilige manier over te brengen naar de locatie, zeker bij isolatie
- We werken op uniforme manier volgens de techniek van PTV, alle medewerkers volgen die opleiding. Ook de gasten weten dat we steeds op dezelfde manier werken.

samen op weg
met goesting
groeien
zorgen
ieters verhaal
gastvrij

DE-ESCALATIE

- Vanuit de hoogste vorm van opvang ga je stappen terug zetten tot je samen in het open atelier tot gesprek kan komen .
- Vb de deur van gesloten atelier of isolatie open zetten, op camera kan je volgen wanneer ze naar het atelier gaan
- Soms zal je terug moeten vallen op een hoger niveau van opvang
- Pas op niveau open atelier begin je aan de reflectie . Kan soms pas de volgende dag zijn vb, na een overnachting op de opvang .

DE CRISIS IS DOOR EN DAN .....

- Terugkoppeling op het conflict volgens niveau van de gasten
- Verbaal voor veel gasten moeilijk
- We gebruiken soms het bord over de conflictcyclus in combinatie met de kaarten . Je legt de kaarten open en laat het kind kiezen .Nu heb je een basis voor je gesprek.
- Hoe is het conflict nu verlopen en in tweede fase, hoe had het beter kunnen verlopen-telkens met de kaarten die aansluiten bij hun leefwereld
- Ook de tijdslijn is belangrijk, wanneer is het probleem begonnen ?
- Samen met het kind ga je de fasen van het conflict opsporen
  - Wat is er gebeurd in het begin
  - Wat dacht ik en voelde ik dan
  - Wat heb ik dan gedaan
  - Wat hebben de anderen dan gedaan

iedere's verhaal
met goesting
samen op weg
gastvrij
groeien
zorgen

CONFLICTCYCLUS EN TERUGKOPPELING

- Nu komt de terugkoppeling naar de leefgroep
- Voldoende tijd nemen voor die fase, hervallen in het conflict is voor de 2 kanten heel negatief
- Wat betekent het conflict voor de groep, voor het kind. Is er een straf, moet er herstel gebeuren, moet er opgeruimd worden enz. Kan de groep zelf weer verder na de gebeurtenis of is een time out nodig ?
- Soms herstelgesprek met de betrokkenen op de opvangdienst vb bij verwonding ander kind of opvoeder...

samen op weg
met goesting
groeien
zorgen
gastvrij
ieders verhaal

VISIE INTERNE CRISISOPVANGDIENST

- De opvang is niet de plaats om fout gedrag te bestrafen
- De eventuele straf is steeds in de leefgroep
- Het verblijf op de opvang is een kans om zich te herpakken en vanop afstand tot rust te komen .

iedere's verhaal met goesting samen op weg
gastvrij groeien zorgen